

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 16P/76/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7616204360
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Baláž
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2017:7616204360.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Radoslav BALÁŽ v právnej veci navrhovateľa S. S., J.. XX.XX.XXXX, G. V.Ň., L. XXX proti odporkyni M. S., V.. H., J.. XX.XX.XXXX, Y. G. V., Y..Č.. E., W.. H.. J. (M. G. Š.), za účasti mal. detí: O. J.. XX.XX.XXXX M. M. J.. XX.XX.XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, Odborárov 53, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

Súd manželstvo S. S., J.. XX.XX.XXXX M. M. S.Š., V.. H., J.. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa 18.08.2012, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Q. V., vo zväzku 7, ročník 2012, na strane 193, pod poradovým číslom 16, r o z v á d z a .

Na čas po rozvode sa z v e r u j ú mal. O. S. J.. XX.XX.XXXX M. S.. M. S. J.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti navrhovateľa - otca, ktorý je oprávnený a povinný obe mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach a matka - manželka, ktorá nepodala návrh na rozvod manželstva je p o v i n n á prispievať na výživu každého z týchto mal. detí výživným vo výške 50,- EUR mesačne, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré výživné je matka - manželka, ktorá nepodala návrh na rozvod povinná uhrádzať k rukám navrhovateľa - otca, vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred.

Styk matky - manželky, ktorá nepodala návrh na rozvod manželstva s mal. O. M. S.. M. sa n e u p r a v u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 16.03.2016 sa navrhovateľ domáhal, aby súd jeho manželstvo s manželkou rozviedol a na čas po rozvode zveril mal. O. M. S.. M. do jeho osobnej starostlivosti a matku - manželku, ktorá návrh na rozvod manželstva nepodala, zaviazal povinnosťou prispievať na výživu mal. O. výživným vo výške 50,- EUR mesačne a na výživu mal. M. vo výške 50,- EUR mesačne, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku a to vždy do 20-tého dňa v mesiaci vopred.

2. Tento svoj návrh odôvodnil tým, že s manželkou po deväťročnom spolužití vstúpil do manželstva v auguste 2012. Už o dva mesiace po sobáši nastal prvý problém, keď manželka v októbri 2012 porodila dieťa, ktorého on nebol otcom a nevedel ani, že je tehotná. Vedel, že ho v januári podviedla. Vtedy zakúpil tehotenský test, ale ten pri skúške ostal negatívny. Neskôr po pôrode sa mu priznala, že naň použila synov moč. Vtedy jej navrhol rozvod, ale ona mu navrhla, že dieťa dajú na adopciu, a tak sa aj stalo. On bol stále zamestnaný, a niečo si privyrobil aj doma, teda bol živiteľom rodiny. Na rozdiel od manželky, ktorá pracovala najviac tri až štyri mesiace a potom dlho nič. Problém nastal, keď sa manželka zamestnala v pohostinstve. Problém bol v tom, že nepracovala na zmluvu, ale na dohodu

a nechodila sa hlásiť na úrad práce, čím jej vznikol dlh voči všeobecnej poisťovni. Keď ju na to on upozorňoval, tak ho len odbila tým, že zamestnávateľ to má všetko vybavené, a že sa ona nemusí nikde hlásiť. Najväčší problém nastal, keď manželka začala vyhľadávať známosti cez sociálnu sieť a následne sa s dotýčnými osobami aj stretávať a minimálne zo štyrmi mať aj intímny pomer. On sa s nimi o tom rozprával a všetci mu to aj potvrdili. Prvýkrát bola vo februári 2015 v Bánovciach nad Bebravou päť dní s istým Y.Á. Z. a doma povedala, že ide ležať do Levoče na päť dní, aby za ňou nechodili, že je chrípka a tak nepúšťajú návštevy. Vtedy aj prvýkrát predala svadobné obrúčky. Druhýkrát bola v Poprade s istým I. E., vtedy bola nahlásená ako nezvestná a pomocou polície aj vypátraná. Tretíkrát povedala, že nastupuje do Embraca, ale nenastúpila a bola v Kolinovciach. Vtedy bola druhýkrát nahlásená na polícii ako nezvestná. Štvrtýkrát nebola doma v júli počas výstavných trhov, neskôr mu povedala, že bola s istým W. v Spišských Vlachoch. Piatykrát, bolo to v auguste, odchádzala do Košíc za istým S. W.. Jeden týždeň tam bola päť dní, druhý týždeň tri dni a tretí týždeň dva dni. Vtedy plakala, uviedla že ju to mrzí a chce, aby spolu žili ďalej, že sa to už nezopakuje. On mal pochybnosť, ale kvôli deťom s ňou ostal. V septembri sa zamestnala v firme Tauris. Dňa 2.11.2015 opäť odišla preč a to do Bratislavy, kde bola tri dni a kde po ňu on prišiel, lebo zase nemala peniaze na cestu. Po Vianociach dňa 28.12.2015 odišla do prác, z ktorej sa predčasne vypýtali s tým, že ide na gastro vyšetrenie k lekárovi, ale namiesto toho odišla do Senice za istým S. I., u ktorého bola až do 9.1.2016. Vtedy tak isto nepodala o sebe žiadnu správu. Polícia mu prišla oznámiť, že ju vypátrali, ale, že si neželá, aby on vedel kde je, že je v poriadku, ale domov sa nevráti. Dňa 9.1.2016 mu plakala, že sa chce vrátiť, ale nemá ako. Tak znovu on šiel po ňu do Trnavy. Dňa 22.1.2016 išla akože do práce. Namiesto toho bola v Košiciach s istým K. E., ktorý ju ale obratom doviezol späť s tým, že s ňou nechce mať nič spoločného. On (navrhovateľ) bol dňa 1.2.2016 operovaný a dňa 2.2.2016 bol prepustený do domáceho liečenia. Po príchode domov mu bolo oznámené, že manželka odišla na úrad prác, kde ale nebola, a odišla preč aj s peniazmi, ktoré mali vyčlenené na stravu. Znovu ju nahlásil ako nezvestnú dňa 8.2.2016. Dňa 18.2.2016 mu vo večerných hodinách zavolała, že je v poriadku, ale domov sa už nevráti, až na rozvod, aby on dal žiadosť. On jej stále odpúšťal, ale vid, že nemá záujem o rodinu, v ktorej žila, resp. žije.

3. Manželka, ktorá návrh nepodala, sa k návrhu písomne nevyjadrila.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi a pripojeným spisom tunajšieho súdu sp.zn. 11P/68/2016 a zistil tento skutkový stav:

5. Účastníci konania uzatvorili manželstvo dňa 18.8.2012 a toto je zapísané v Knihe manželstiev Matričného úradu Q. V., vo zväzku 7, ročník 2012, na strane 193, pod poradovým číslom 16.

6. Z tohto manželstva sa im narodili dve deti, a to mal. O. S., J.. XX.XX.XXXX a mal. M. S., J.. XX.XX.XXXX.

7. Podľa výpovede navrhovateľa s manželkou sa poznali v čase, keď táto bola bezdomovkyňa a žila túlavým spôsobom života. On ju prichýlil, časom u neho prespávala, tak to fungovalo asi rok a následne sa zblížili. Začali žiť intímny životom a následne mali oboch synov. K uzavretiu sobáša pristúpili potom, čo zistili, že inak nemôžu zmeniť priezvisko jedného z ich synov. Už po sobáši sa podľa navrhovateľa vyskytli prvé problémy, keď manželka v októbri 2012 porodila ďalšie dieťa, pričom mu tvrdila, že už nemôže otehotnieť. Priznala sa mu, že klamala a dieťa dali na adopciu. Potom, čo si našla prácu v pohostinstve a získala prístup k sociálnym sieťam začala sa zoznamovať s rôznymi mužmi a utekať z domu. Prvý krát takto ušla v decembri 2015, pričom vycestovala z jedným mužom do Bánoviec, avšak doma tvrdila, že ide do nemocnice do Levoče. Vtedy dala do záložne aj ich obrúčky. Jej návrat späť do spoločnej domácnosti zabezpečil jej zamestnávateľ, avšak o dva mesiace na to ušla z domu opätovne a to do Popradu. Opakovali sa ďalšie úteky. Vo februári 2016 opustila spoločnú domácnosť, pričom navrhovateľ zabezpečil jej návrat v apríli 2016, za účelom jej účasti na súdnom pojednávaní vo veci úpravy práv a povinnosti k deťom na čas do rozvodu, aby následne opätovne ušla a tak natrvalo opustila spoločnú domácnosť. Odvtedy túto už nevedú spolu. Intímne spoluzitie nevedú podľa vyjadrenia navrhovateľa od februára 2016.

8. Pokiaľ ide o osobné a majetkové pomery účastníkov konania, navrhovateľ spolu s deťmi býva v rodičovskom dome svojich rodičov, kde obývajú dve izby, kuchyňa a ostatné priestory užívajú spoločne s rodičmi navrhovateľa. Poplatky po dohode uhrádzajú s rodičmi na polovicu. Z príjmu tiež hradí pôžičku

v sume 210,-- Eur mesačne a tiež internet a telefóny v sume 40,--Eur mesačne. Obom synom hradí poistenie vo výške 30,-- Eur.

9. Navrhovateľ je zamestnaný v spoločnosti Y., N..V..Q., u ktorej podľa jej potvrdenia za obdobie od decembra 2015 do novembra 2016 vrátane dosiahol čistý príjem v celkovej výške 3.093,76 EUR, avšak od 4.12.2015 do 31.3.2016 a od 19.10.2016 do 8.11.2016 bol práceneschopný, takže pri zohľadnení uvedených skutočností v prepočte na mesiac predstavoval jeho príjem sumu cca 309,38 EUR. Zároveň podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 257,50 EUR mesačne.

10. Manželka, ktorá nepodala návrh na rozvod manželstva bola pôvodne zamestnaná na dobu určitú od 8.9.2015 do 29.2.2016 v spoločnosti Y., N..V..Q., kde však s ňou bol ukončený pracovný pomer už k 19.1.2016 zo strany zamestnávateľa, a pre porušenie pracovnej disciplíny, keď nenastúpila do práce a nezdokladovala svoju neprítomnosť. Za obdobie od septembra 2015 do decembra 2015 vrátane dosiahla u tohto zamestnávateľa celkový čistý príjem vo výške 1.775,79 Eur, čo v priemere na mesiac predstavuje sumu 443,95 Eur. V období od 27.6.2016 do 4.9.2016 pracovala v Inštitúte odborného vzdelávania, s.r.o., kde za uvedené obdobie jej bola vyplatená čistá mzda v celkovej výške 902,11 Eur, čo v priemere na mesiac predstavuje sumu 360,84 Eur (902,11 Eur : 205 mesiaca).

11. Obe maloleté deti navštevujú základnú školu v V.. Do školy cestujú autobusom. Sú zdravé.

12. Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z., o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len ako „Zákon o rodine“), súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

13. Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

14. Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

15. Podľa § 18 Zákona o rodine, manželka sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

16. Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželka podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

17. Podľa § 19 ods. 2 Zákona o rodine, o veciach týkajúcich sa rodiny rozhodujú manželka spoločne. Ak sa nedohodnú o podstatných veciach, rozhodne na návrh jedného z nich súd.

18. Podľa § 19 ods. 3 Zákona o rodine, na výkon povolania a na pracovné uplatnenie nepotrebuje žiadny z manželov súhlas druhého manžela.

19. Podľa 395 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. , Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

20. Podľa § 93 CMP, konanie sa začína len na návrh jedného z manželov.

21. Podľa § 94 CMP, účastníkmi konania o rozvod manželstva sú manželka.

22. Súd z vykonaného dokazovania dospel, k záveru že manželstvo účastníkov je hlboko a vážne rozvrátené a že neplní žiadnu zo svojich spoločenských funkcií, a preto je potrebné ich manželstvo rozviesť.

23. Vážnosť rozvratu manželstva spočíva v dôvodoch, ktoré viedli k podaniu návrhu na rozvod. Manželstvo je dostatočne vážne rozvrátené vtedy, ak už nemôže plniť svoj účel. Pritom jeho účelom je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí. Počas svojej existencie plní funkciu sociálnu, ekonomickú, biologickú a výchovnú. Pokiaľ sa žiadna z týchto funkcií v manželstve nerealizuje, je možné manželstvo rozviesť. Ustanovenie § 23 Zákona o rodine predpokladá objektívnu existenciu rozvratu vzťahov bez ohľadu na subjektívne stanovisko manželov a na zavinenie niektorého z manželov (toto zavinenie môže mať vplyv napríklad na rozhodnutie súdu v konaní o zrušenie práva spoločného nájmu bytu, v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, prípadne pri náhrade trov konania v konaní o rozvod manželstva). Objektívny rozvrat vzťahov znamená, že medzi manželmi je skutočný stav nasvedčujúci nemožnosti plniť účel manželstva, resp. rodiny založenej manželstvom.

24. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že manželstvo účastníkov žiadnu z uvedených funkcií už v súčasnosti neplní.

25. Pokiaľ ide o výchovnú funkciu manželstva, tá by mala spočívať v spoločnej výchove detí, ktoré by prípadne s nimi žili v spoločnej domácnosti. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že túto funkciu uvedené manželstvo účastníkov v súčasnej dobe už neplní, keďže obaja účastníci nežijú v spoločnej domácnosti minimálne od apríla 2016, kedy šetreniami vykonanými Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v ich pôvodne spoločnej domácnosti, ako aj výpoveďou navrhovateľa bolo potvrdené, že manželka navrhovateľa v tejto domácnosti neprebýva a že sa odtiaľ odsťahovala. Návrh v tomto konaní sa pôvodne podarilo manželke doručiť, táto sa k nemu žiadnym spôsobom nevyjadřila a teda ani nepoprela tieto tvrdenia navrhovateľa. Výchovu detí účastníkov za celý ten čas zabezpečoval a aj naďalej zabezpečuje len navrhovateľ.

26. Pokiaľ ide o spoločenskú funkciu manželstva, tá sa prejavuje tým, že manželia ako rodina by mali žiť spolu a mali byť mať (prejavovať) vôľu tvoriť jeden celok a tráviť spoločne čas. Z vykonaného dokazovania je však preukázané, že účastníci už minimálne od spomínaného júna 2015 nevedú spoločnú domácnosť a nežijú spolu. Pobyt manželky navrhovateľ a nie je známy, resp. adresy jej doterajších pobytov táto neustále menila a v mieste bydliska navrhovateľa a ich spoločných detí neprebývala.

27. Nepotvrdilo sa ani to, že by uvedené manželstvo účastníkov plnilo naďalej aj svoju biologickú funkciu, ktorá sa prejavuje v ich intímnom spolunažívaní. Navrhovateľ tvrdil, že intímny život s manželkou nevednú od februára 2016. Súd aj vzhľadom na doteraz vykonané dokazovanie a správanie sa manželky, ktorá a mení miesta svojho pobytu, má za to, že tento údaj sa javí zrejme pravdivým.

28. Rovnako je preukázané, že manželstvo účastníkov v súčasnej dobe už neplní ani hospodársku funkciu, ktorá sa inak prejavuje vo forme spoločného hospodárenia, kam patrí prispievanie na úhradu potrieb rodiny podľa možnosti, schopností a majetkových pomerov toho-ktorého z manželov. Z vykonaného dokazovania je preukázané, že náklady na domácnosť obývanú navrhovateľom a deťmi účastníkov uhrádza v plnej miere len samotný navrhovateľ, resp. prispieva na ich úhradu svojom rodičom, u ktorých prebývajú.

29. Za týchto okolností preto súd konštatuje, že vážnosť dôvodov rozvratu vzhľadom na absenciu vyššie uvedených základných funkcií manželstva vo vzťahu účastníkov tohto konania je daná.

30. Pokiaľ ide o trvalosť rozvratu, táto je dostatočne daná vtedy, ak už nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia. Z uvedeného nepriamo vyplýva, že manželské spoluzitie už muselo byť zrušené. Preukázanie tejto skutočnosti súvisí s otázkou vážnosti rozvratu, v rámci ktorej sa skúma, či rodina ešte plní svoje funkcie. Na posúdenie existencie trvalosti rozvratu manželstva môže čiastočne napomôcť skutočnosť, ak manželia už nežijú v spoločnej domácnosti, hoci predtým v nej spolu žili. Ak manželia stále ešte zdieľajú spoločnú domácnosť, potom sa určenie trvalosti rozvratu odvíja skôr od zistenia podmienok, v akých v tejto domácnosti žijú (či si pomáhajú - napr. žena stále varí a perie aj pre manžela, alebo on ju vozí autom, či sa ekonomicky spolupodieľajú na bývaní a chode rodiny a pod.). Ak už žiadnu z týchto funkcií neplnia a tento stav trvá dostatočne dlhý čas, pričom absentuje vôľa obnoviť spoluzitie, potom takisto je možné považovať rozvrat za trvalý.

31. V tomto konaní bolo preukázané, že účastníci minimálne od apríla 2016 reálne nebyvajú v spoločnej domácnosti a túto, ako takú, ani iným spôsobom hospodársky nevedú. Manželka navrhovateľa napriek tomu, že má vedomosť o vedení tohto konania, keďže jej návrh bol riadne doručený, sa súdu zatajuje, neuvádza adresy svojho pobytu. K návrhu na rozvod sa žiadnym spôsobom nevyjadrila, resp. ani žiadnym iným spôsobom prípadne nenaznačila svoju snahu na zachovaní tohto manželského zväzku. Samotný navrhovateľ na návrhu na rozvod manželstva počas tohto konania zotrval. Z takéhto správania sa účastníkov je možné jednoznačne vyvodiť, že títo nemajú záujem na ďalšom trvaní takéhto manželstva a teda, že nemožno z strany žiadneho z nich očakávať obnovenie manželského spolužitia, ktoré by napĺňalo svoj základný účel a síce vytvárať harmonické a trvalé životné spoločenstvo akým rodina založená manželstvom nepochybne má byť. Je teda zrejmé, že aj ďalší z predpokladov a teda trvalosť rozvratu vzťahu medzi účastníkmi tohto konania je daná. Súd preto návrhu navrhovateľa na rozvod manželstva vyhovel.

32. Podľa § 100 CMP, s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

33. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

34. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

35. Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

36. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosť o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

37. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

38. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

39. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

40. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

41. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

42. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.)

43. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

44. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

45. Podľa § 62 ods. 6 Zákona o rodine, ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

46. Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 300/2010 Z.z. a opatrenia MPSVaR SR č. 186/2013 Z.z. za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje počnúc od 1.7.2013 suma alebo úhrn súm 90,42 EUR mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa.

47. V čase vyhlásenia tohto rozsudku tak suma minimálneho zákonného výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa predstavuje čiastku 27,13 EUR na jedno nepľnoleté nezaopatrené dieťa.

48. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

49. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

50. Pokiaľ šlo o zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti navrhovateľa, súd mal preukázané z vykonaných dôkazov, že rodičia maloletých detí toho času nežijú spolu a ani nevedú spoločnú domácnosť. Z týchto dôkazov tiež vyplynulo, že maloleté deti v súčasnej dobe žijú s navrhovateľom, ten sa o ne riadne stará, vo výkone tejto jeho starostlivosti neboli zistené doteraz žiadne nedostatky. Manželka navrhovateľa o deti neprejavuje absolútne žiaden záujem a jej pobyt v súčasnej dobe ani nie je známy. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, preto súd maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľa.

51. Pokiaľ ide o výživné na maloleté deti, súd vychádzal z majetkových a príjmových pomerov oboch rodičov, ktoré sa mu podarilo zistiť, berúc do úvahy skutočnosť, že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a na to, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby, ako je šatstvo, bielizeň, obuv, nájomné za byt a tiež potreby súvisiace s rozširovaním a prehľbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov a potrieb, prípravou na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, ako aj potreby súvisiace so zdravotným stavom, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Na druhej strane uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa je vždy limitované možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi rodičov,

príčom sú rozhodujúce predovšetkým reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä pracovnými príležitosťami primeranými vlastnostiam rodičov.

52. Navrhovateľ je toho času poberateľom invalidného dôchodku vo výške 257,50 EUR mesačne a príjmu zo zamestnania v priemernej výške cca 309,38 EUR mesačne. Okrem týchto detí, o ktorých sa rozhoduje v tomto konaní, už inú vyživovaciu povinnosť nemá.

53. Náklady na maloleté deti predstavujú jednak náklady súvisiace s návštevou základnej školy a jednak náklady pokrývajúce bežné potreby dieťaťa vo veku maloletých, t.j. strava mimo školy, resp. škôlky, oblečenie, obuv, zabezpečenie bývania.

54. Manželka navrhovateľa, teda matka maloletých detí naposledy pracovala v spoločnosti TAURIS, s.r.o a.s., kedy tento pracovný pomer bol s ňou ukončený predčasne pre porušenie pracovnej disciplíny, keď nenastúpila do práce a nezdokladovala svoju neprítomnosť. Z uvedeného pracovného pomeru dosiahla priemerný príjem vo výške 443,95 Eur. U svojho ďalšieho zamestnávateľa, u ktorého pracovala do septembra 2016 dosiahla priemerný príjem vo výške 360,84 Eur. O deti nejavi absolútne žiaden záujem a vyhýba sa súdnym konaniam tak ako to bolo vyššie uvedené. Za takéhoto stavu veci bol súd toho názoru, že je na manželke navrhovateľa aby súd preukázala, že nie je v jej schopnostiach dosahovať taký príjem, aký dosiahla u svojho predchádzajúceho zamestnávateľa od 8.9.2015 do 29.2.2016, a ktorý predstavoval sumu 443,95 Eur.

55. Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine účinného od 1.4.2005 sa zaradili majetkové pomery povinného rodiča medzi všeobecné podmienky určenia rozsahu vyživovacej povinnosti a rozšírilo východiská na zisťovanie tzv. potenciality príjmov. Princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity aj v prípade, že povinný berie na seba neprimerané majetkové riziká, ktoré zahŕňajú aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, resp. priamo vyvoláva stratu a súčasne možnosť poskytovania výživného. Žiadny účinný zákon v Slovenskej republike nezakotvuje povinnosť pracovať. Nezakotvuje ani právo, resp. povinnosť pracovať v odbore, v ktorom je osoba vyučená. Zákon o rodine však zakotvuje výslovne povinnosť rodiča živiť svoje dieťa (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine). Potencionálny príjem nie je ten, ktorý povinný skutočne zarobí, ale to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti a tiež situáciu na trhu práce.

56. Manželka navrhovateľa má vedomosť o tom, že má maloleté deti a že je potrebné zabezpečovať ich výživu. Jej nezodpovedný prístup k zabezpečovaniu starostlivosti o tieto deti, kedy o ne neprejavuje absolútne žiaden záujem, ponechala ich výlučne len v starostlivosti navrhovateľa a toho času na ich výživu neprispieva žiadnou čiastkou, súd nemôže hodnotiť na ťarchu týchto maloletých detí. Jej schopnosť zamestnať sa bola osvedčená existenciou jej pracovného pomeru, čo by zamestnanca u posledného zamestnávateľa, u ktorého podľa jeho správy síce bola zamestnaná na dobu určitú, napriek tomu sa však u neho pripravila o prácu skôr, ako ho prípadne mohla presvedčiť o vhodnosti jej ďalšieho prípadného zamestnávania. Jej príjem sa pohyboval vo výške 443,95 Eur, čo svedčí o tom, že je v jej schopnostiach dosahovať ho v takej výške, aby dokázala uhrádzať výživné všetkým jej maloletým deťom vo výške, ktorej sa dožaduje navrhovateľ a ktorá vzhľadom len na náklady prezentované v súvislosti s návštevou týchto detí školy, sa nejavi ako neprimeraná.

57. Hodnotiac vyššie uvedené skutočnosti, berúc do úvahy odôvodnené potreby maloletých, ako aj potencialne schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinnej matky, t.j. manželky navrhovateľa a prihliadajúc na skutočnosť, že maloletí sú toho času v osobnej starostlivosti navrhovateľa, s ktorým žijú v spoločnej domácnosti a teda táto osobná starostlivosť, ktorá sa maloletým nedostáva zo strany matky, musí byť príslušným spôsobom finančne kompenzovaná, a tiež berúc do úvahy posledný preukázaný príjem matky a skutočnosť, že táto už nemá žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť, ustálil súd výšku súčasného výživného z jej strany na každého z jej oboch maloletých synov na sumu 50,- EUR mesačne.

58. Pokiaľ ide o úpravu styku manželky navrhovateľa, t.j. matky s maloletými deťmi, súd tento neupravil, vzhľadom na to, že to takto navrhol navrhovateľ, a tiež s prihliadnutím na to, že sa táto o deti nezaujíma, nenavštevuje ich a ani nijako sa s nimi nekontaktuje.

59. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

60. Podľa § 57 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

61. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

62. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

63. O trovách konania súd rozhodol tak, že ich nepriznal žiadnemu z účastníkov konania, nakoľko títo si ich v tomto konaní neuplatnili a súd ani nezistil, žiadne také okolnosti, pre ktoré by bolo možné priznať trovy niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves, písomne v štyroch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok /ďalej len ako „CSP“/).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
  - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
  - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
  - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
  - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.